

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา 1101262 ชื่อวิชา เภสัชวิทยาพื้นฐาน
(Basic Pharmacology)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	2
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	3
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	4
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	7
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	8

รายละเอียดของรายวิชา หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิตและคำอธิบายรายวิชา

1101262 เภสัชวิทยาพื้นฐาน 2(2-0-4)
(Basic Pharmacology)

หลักการพื้นฐานทางเภสัชวิทยา เภสัชพลศาสตร์ เภสัชจลนศาสตร์ การเลือกใช้ยาอย่างสมเหตุผล และการประเมินตามอาการที่ไม่พึงประสงค์

Principles of pharmacology; pharmacodynamics; pharmacokinetics; drug indication, and monitoring of adverse drug events

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561

ประเภทหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

3.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

อาจารย์วณิภา ทับเที่ยง

3.2 ผู้ช่วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

อาจารย์นิติกุล บุญแก้ว

3.3 อาจารย์ผู้สอน

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสุดา วนาลีสลิน

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญจณี พลอินทร์

3) อาจารย์กฤษณา เฉลียวศักดิ์

4) อาจารย์วณิภา ทับเที่ยง

5) อาจารย์ ดร.จารุรัตน์ ปัญโญ จากคณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา

4. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 1/ ชั้นปีที่ 2

5. สถานที่เรียน

MF 3303 อาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่จัดทำปรับปรุงรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ ดังนี้

- 1.1 มีวินัย ตรงเวลา รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (CLO 1.1)
- 1.2 มีความรู้ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานทางเภสัชวิทยา เภสัชพลศาสตร์ เภสัชจลนศาสตร์ การใช้ยาอย่างสมเหตุผล การประเมินตามอาการที่ไม่พึงประสงค์ และบทบาทของพยาบาลในการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (CLO 2.1)
- 1.3 สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบในการใช้ยาอย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์ (CLO 3.2)

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 2.1 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้มีวินัย พากเพียร ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- 2.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ทางเภสัชวิทยาพื้นฐาน ด้วยเนื้อหาที่ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของสังคมปัจจุบัน เลือกใช้ยาอย่างปลอดภัยและเฝ้าระวังอาการที่ไม่พึงประสงค์ ตามบทบาทหน้าที่ของพยาบาล

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง	ไม่มี	ไม่มี	60 ชั่วโมง

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ วันพุธ เวลา 13.00-15.00 น.

ณ ห้องทำงานของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาหรืออาจารย์ผู้สอน

โทรศัพท์: 075-609611 ต่อ 4710, 4711, 4712

e-mail: wanipatrang@gmail.com

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>1. คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>● 1.1 มีวินัย ตรงเวลา รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำข้อตกลงร่วมกัน เช่น การตรงต่อเวลาในการส่งงานหรือการเข้าห้องเรียน ส่งใบลาเมื่อขาดเรียน - พูดเน้นย้ำเกี่ยวกับความตั้งใจและรับผิดชอบทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ลงชื่อการเข้าเรียนและการส่งงาน - สังเกตพฤติกรรมนิสิต เช่น ส่งใบลาเมื่อขาดเรียน การไม่ลอกงานหรือข้อสอบ เป็นต้น - ส่งงานตามเวลาที่กำหนด
<p>2. ความรู้</p> <p>● 2.1 มีความรู้ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานทางเภสัชวิทยา เภสัชพลศาสตร์ เภสัชจลนศาสตร์ การใช้อย่างสมเหตุผล และการประเมินตามอาการที่ไม่พึงประสงค์ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของพยาบาลในการใช้อย่างสมเหตุผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย/ อภิปราย - ยกตัวอย่างโจทย์สถานการณ์ - ทำแบบฝึกหัดทำยบบ - ฝึกการวิเคราะห์การใช้อย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์ - เขียน concept mapping 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบกลางภาคและปลายภาค - รายงานการวิเคราะห์การใช้อย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์ - เขียน concept mapping
<p>3. ทักษะทางปัญญา</p> <p>○ 3.1 สามารถวิเคราะห์และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>● 3.2 สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบในการเลือกใช้อย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นย้ำถึงความสำคัญ ของการเรียนรู้วิชานี้และวิธีการเรียนด้วยตนเองที่ช่วยให้ผลการเรียนรู้ผ่านตามเกณฑ์ - สะท้อนคิดถึงปัญหาการเรียนและแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง - ฝึกวิเคราะห์การใช้อย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์ - เขียน concept mapping 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการวิเคราะห์การใช้อย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์ - เขียน concept mapping - สอบกลางภาคและปลายภาค
<p>5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>○ 5.1 สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการบริหารยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกคำนวณขนาดของยาจากโจทย์สถานการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบด้วยข้อสอบปรนัย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		ชั่วโมงบรรยาย	ชั่วโมงปฏิบัติ		
1 19 มิ.ย. 62 08.00- 10.00	1. บทบาทพยาบาลในการใช้ยา - นโยบายแห่งชาติด้านยา - หลักการใช้ยาอย่างสมเหตุผล - บทบาทพยาบาลกับการใช้ยา	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - Power point - แบบฝึกหัดทำยาบท	อ.วณิภา
2 26 มิ.ย.62 08.00- 10.00	2. หลักพื้นฐานทางเภสัชวิทยา - Introduction to Pharmacology - Pharmacodynamics - Pharmacokinetics	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - Power point - มอบหมายงาน เขียน Concept mapping	อ.ดร.จากรัฐันต์
3 3 ก.ค.62 08.00- 10.00	3. การใช้ยาและการประเมินตามอาการที่ไม่พึงประสงค์ - กลไกการเกิดปฏิกิริยาต่อกันของยา - Pharmacodynamics interaction - Pharmacokinetics interaction - การผสมรวมกันไม่ได้ (incompatibility) - อาการไม่พึงประสงค์ของยา	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - Power point - ฝึกคำนวณขนาดของยา - มอบหมายงาน เขียน Concept mapping	อ.ดร.จากรัฐันต์
4 10 ก.ค.62 08.00- 10.00	4. ยาระงับปวด ลดไข้ และต้านการอักเสบ - analgesic and antipyretics - anti-inflammatory drug - NSAIDs - opioid analgesics	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง - Power point - มอบหมายเขียนรายงานการวิเคราะห์การใช้ยาอย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์	อ.ดร.จากรัฐันต์
5 17 ก.ค.62	วันหยุดวันเข้าพรรษา				
6 24ก.ค.62 08.00- 10.00	5. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทอัตโนมัติ - Cholinergic & anticholinergic agents - Adrenergic & adrenergic blocking agents	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่างโจทย์สถานการณ์ - Power point	อ.ดร.จากรัฐันต์
25 ก.ค.62 16.30-	6. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง - Sedative and hypnotics	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง	ผศ.ดร.ศรีสุดา

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		ชั่วโมงบรรยาย	ชั่วโมงปฏิบัติ		
18.30 (ชดเชยวัน เข้าพรรษา)	- Psychotherapeutic agents			- Power point	
7 31 ก.ค.62 08.00- 10.00	7. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบหายใจ - drug used in asthma - drug used in allergic rhinitis - antihistamine & nasal decongestant - antitussive & expectorant	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง - Power point	อ.กฤษณา
8	สอบครั้งที่ 1 หัวข้อที่ 1 - 6 วันที่ 9 สิงหาคม 2562 (คาบ 6-7) เวลา 13.00-15.00 น.				อ.วนิษา ผศ.ดร.ศรีสุดา อ.วรรณลี อ.นิติกุล
9 14 ส.ค.62 08.00- 10.00	8. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ไต - drug used in CHF - antiarrhythmic drugs	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง - Power point	อ.กฤษณา
10 21 ส.ค.62 08.00- 10.00	- diuretic drugs - antihypertensive drugs - antianginal drug	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง - Power point	อ.กฤษณา
11 28 ส.ค.62 08.00- 10.00	9. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบเลือด - anticoagulants - antiplatelets - fibrinolytic drugs - antianemia drugs - antilipidemic agents	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง ใจพท์ สถานการณ์ - Power point	อ.ดร.จากรัฐันท์
12 4 ก.ย.62 08.00- 10.00	10. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบสืบพันธุ์ - Sex hormone - contraceptives	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง - Power point - มอบหมายงาน เขียน Concept mapping	ผศ.กัญจณี
13 11 ก.ย.62	11. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบต่อมไร้ท่อ - hypoglycemic and	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง	อ.ดร.จากรัฐันท์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		ชั่วโมงบรรยาย	ชั่วโมงปฏิบัติ		
08.00-10.00	hyperglycemia agents - agents affecting thyroid, parathyroid and pituitary function			- Power point - มอบหมายงาน เขียน Concept mapping	
12 ก.ย. 62 08.00-09.00	สอบครั้งที่ 2 หัวข้อที่ 7-10 วันที่ 12 กันยายน 2562 เวลา 08.00-09.00 น. (นอกตาราง)				อ.วนิภา ผศ.ดร.ศรีสุตา อ.วรรณลี อ.นิติกุล
14 18 ก.ย.62 08.00-10.00	12. ยาออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินอาหาร - antacid - antiparasitic drug action - agents affecting gastrointestinal function	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่างโจทย์สถานการณ์ - Power point	อ.ดร.จากรัตน์
15 25 ก.ย.62 08.00-10.00	13. ยาด้านจุลชีพ - antimicrobial - antibacterial - antifungal - antiviral	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่าง - Power point - มอบหมายเขียนรายงานการวิเคราะห์การใช้ยาอย่างสมเหตุผลจากโจทย์สถานการณ์	อ.ดร.จากรัตน์
16 2 ต.ค.62 08.00-10.00	14. ยาด้านมะเร็ง ยากดและเพิ่มภูมิคุ้มกัน - cytostatic drug - cytostatic hormone therapy - immunosuppressive agents	2	-	- บรรยาย/อภิปราย - ยกตัวอย่างโจทย์สถานการณ์ - Power point	อ.ดร.จากรัตน์
20	สอบปลายภาค หัวข้อที่ 11-14 วันที่ 29 ตุลาคม 2562 (คาบ 1-2) เวลา 08.00-10.00 น.				อ.วนิภา ผศ.ดร.ศรีสุตา อ.วรรณลี อ.นิติกุล
รวมทั้งสิ้น		30	-		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
1	2.2, 3.1, 3.2, 5.1	สอบ - สอบครั้งที่ 1 หัวข้อที่ 1 - 6 - สอบครั้งที่ 2 หัวข้อที่ 7 - 10 - สอบปลายภาค หัวข้อที่ 11 - 14	8 13 20	30% 20% 20%
2	1.1, 2.1, 3.1, 3.2, 5.1	- Concept mapping หัวข้อที่ 2, 3, 10, 11 - รายงานการวิเคราะห์การใช้อย่างสมเหตุสมผลจากโจทย์ สถานการณ์ หัวข้อที่ 4, 13	2,3,12,13 4,15	10% 20%
รวม				100 %

หมายเหตุ: เกณฑ์การให้ระดับขั้นคะแนน

ระดับขั้น	เกณฑ์ร้อยละ
A	80.00-100.00
B ⁺	72.50-79.99
B	65.00-72.49
C ⁺	57.50-64.99
C	50.00-57.49
D ⁺	42.50-49.99
D	35.00-42.49
F	< 35.00

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราเอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

- ณัฐรุช สิบหมู่ (บรรณาธิการ) (2559) เภสัชวิทยา: เนื้อหาสำคัญและแบบฝึกหัด ฉบับเรียบเรียงใหม่ ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: โฮลิสติก พับลิชชิ่ง.
- ภาควิชาเภสัชวิทยา (2552) ตำราเภสัชวิทยา. คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนาฏ เสือเล็ก (2554) เภสัชจลศาสตร์พื้นฐานและการประยุกต์ทางคลินิก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Broyles,E.B., Reiss,S.B. Evans,E.M. (2007) Pharmacological aspects of nursing care.7th ed. NY:
Thomson Delmar Learning.
- Clayton B.D., Stock,Y.N.,Harroun,R.D. (2007) Basic pharmacology for nurses 14th ed. St.Louis:
Mosby Elsevier.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

2.1 เอกสารแนะนำ

นุชนาฏ เสือเล็ก (2552) ยาที่มีผลต่อเลือด. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 พิสนธิ์ จงตระกูล (2556) การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลเพื่อจัดการโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง.
 กรุงเทพฯ : วัฒนาการพิมพ์.

2.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ (Database online)

- ScienceDirect (<http://sciencedirect.com>)
- MEDLINE<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/advanced>;
- www.pubmedcentral.nih.gov

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- 1.1 ประเมินกระบวนการเรียนรู้โดยสอบถามนิสิตปลายคาบเรียน
- 1.2 นิสิตประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้านเนื้อหา ด้านผู้สอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ก่อนสอบปลายภาค

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- 2.1 สังเกตการสอนของอาจารย์ผู้สอนและความตั้งใจเรียนของนิสิต
- 2.2 ประชุมวิพากษ์ข้อสอบในการสอบแต่ละครั้ง
- 2.3 เปิดช่องทางให้นิสิตส่งคำร้องเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ผู้สอน ผ่านแบบฟอร์ม หรือติดต่อสายตรงถึงคณบดีทางเว็บไซต์ของคณะพยาบาลศาสตร์

3. การปรับปรุงการสอน

นำผลการประเมินการสอน มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงเนื้อหาการสอน สื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือเพิ่มช่องทางการศึกษด้วยตนเอง

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตโดยคณะกรรมการทวนสอบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชา ภายใน 2 สัปดาห์ หลังสิ้นสุดภาคการเรียนสอน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

5.1 นำผลการประเมินโดยนิสิตและการประเมินผลการสอน รวมถึงข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และคณะกรรมการประจำคณะมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงรายวิชาและการจัดการเรียนการสอน

5.2 จัดประชุมอาจารย์ผู้สอนเพื่อทบทวนและปรับปรุงรายวิชา

5.3 ปรับปรุงรายละเอียดรายวิชาทุกปี ตามผลประเมินการจัดการเรียนการสอนจากนิสิตและอาจารย์ผู้สอน เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมาตรฐานองค์กรวิชาชีพ ก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพิจารณา